

БІЗНЕС І ТЕРИТОРІАЛЬНІ ГРОМАДИ

Результати опитування, проведеного Всеукраїнською Асоціацією ОТГ та Національною асоціацією сільськогосподарських дорадчих служб України у вересні-жовтні 2023 року

респондент

Херсонської областей)

Кількість громад – 110

З яких громад :

- Міська - 57
- Селищна - 30
- Сільська – 26

Вік:

- 25-40 років – 42
- 40-55 років – 50
- Понад 50 років - 20
- Не вказано вік - 1

Кількість опитаних – 113

За посадою:

- Начальник відділу - 52
- Головний спеціаліст, провідний спеціаліст, спеціаліст – 2337
- Фахівці з земельних питань, кадастру – 7
- Заступник голови – 5
- Завідувач сектору - 4
- Державний реєстратор – 1
- Начальник відділу –
- Староста – 1
- Керуюча справами – 1
- Голова – 1
- Інші посади - 4

Освіта:

- Вища – 107
- Фахова передвища – 2
- Професійна (професійно-технічна) – 2
- Повна загальна середня - 1

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

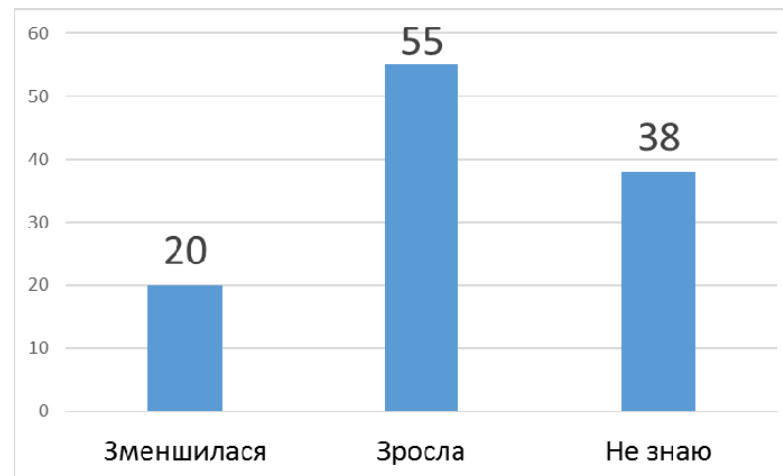
Скільки СФГ БЕЗ
СТВОРЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ
ОСОБИ зареєстровано у
Вашій громаді?

Не знаю	46
Нуль	37
Одне СФГ	6
Два СФГ	5
Три СФГ	2
Від 5 до 8	3
Від 11 до 20	7
Більше 100	1
Інша відповідь	1

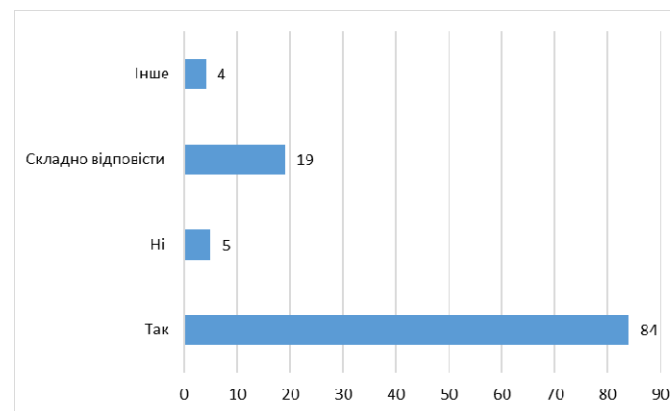
Скільки ФГ ВСЬОГО
зареєстровано у Вашій
громаді (включаючи СФГ)?

Нуль	4
Від 1 до 5	11
Від 6 до 10	9
Від 11 до 30	22
Від 31 до 50	15
Від 51 до 100	21
Віл 101 до 200	5
Понад 200	3
Не знаю	20

Зросла чи зменшилася за останні три роки
кількість ФГ у Вашій громаді?

Чи знайомі Ви з нормами Закону України
«Про фермерське господарство»?

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

Яка допомога потрібна громаді для розвитку фермерства?

- Ефективна державна політика підтримки розвитку саме малого фермерства. Державні та регіональні програми розвитку
- Фінанси (гранти, кредити, дотації...)
- Дорадча підтримка Освіта для фермерів. Поширення передових технологій та досвіду серед фермерів
- Спрощене оподаткування
- Резервний фонд на випадок втрат урожаю у випадках стихійних явищ

- Сприяння в експорті

- Підтримка з розвитку інфраструктури. Створення заготівельно-збутової мережі. Створення кооперативів. Сховища для плодоовочевої продукції

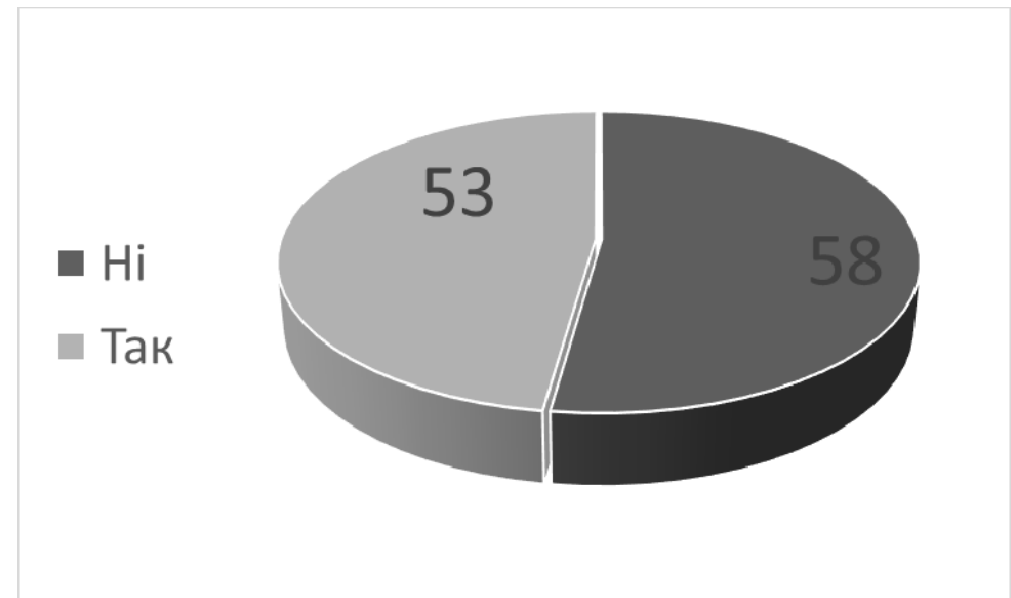
- Викуп с/г продукції у аграріїв за економічно обґрунтованими цінами
- Допомогою у зберіганні врожаю

- Зменшення цін на пальне, добрива, гербіциди
- Техніка. Відшкодування вартості сільськогосподарської техніки

- Прозоре земельне законодавство

- Квотування виробництва та реалізації продукції ФГ
- Не треба нічого

Чи передбачені у програмах/стратегіях розвитку Вашої громади заходи на підтримку фермерства?

ФЕРМЕРСЬКІ ГОСПОДАРСТВА

Що СТРИМУЄ розвиток фермерства у Вашій громаді?

Війна. Прифронтна територія. Невизначеність. Відсутність у достатній кількості робочої сили у зв'язку з тривалим військовим станом та мобілізацією. Заміновані території

Законодавство. Держпідтримка. Нестабільність.

Обмеженість у фінансах.

Низькі ціни на сільгосппродукцію і високі ціни на матеріально-технічні ресурси

Зміна кліматичних умов

Не ініціативність населення. Боязнь починати власну справу. Відсутність досвіду та або знань.

Необізнаність у питанні створення додаткової вартості. Недоступність сучасних технологій та навчання для фермерів. Дуже складна бухгалтерська звітність для фермерського господарства.

Низький рівень забезпечення технікою та обладнанням,
Недостатність вільних земель, в т.ч. меліорованих.

Низькі доходи громадян та відсутність ринків збуту

Відсутність або незадовільний стан інфраструктури: дороги, водогони, електромережі підвищеної потужності та ін.

Конкуренція з боку крупних агропідприємств.

Відсутній відділ по розвитку фермерства.

Ніщо. Немає перешкод. Все добре

Низька зацікавленість мешканців громади у фермерському господарстві

Що СТИМУЮЄ ЧИ МОЖЕ СТИМУЛЮВАТИ розвиток фермерства у Вашій громаді?

Закінчення війни. Перемога. Стабілізація ситуації

Надання фінансових стимулів та дотацій малих господарствам на селі.
Державні та місцеві програми підтримки. Зменшення податкового навантаження

Прозоре земельне законодавство
Подолання недовіри до кооперації
Цінова політика.
Спрощення звітності

Розширення ринків збуту виробленої продукції

Інформування. Промоція розвитку фермерства.

Прозорість взаємостосунків та тісна співпраця керівного складу ради з керівниками фермерських господарств.

Створення на базі ФГ кластеру з купівлі вирощеної продукції від невеликих СФГ та мати невеликі цехи для переробки.

Створення умов в громаді для безперешкодного доступу до банківських послуг, систем життєзабезпечення... потрібні гарні дороги "найголовніШИШИх ??? Ви серйозно?"
Зацікленість громади в розвитку ФГ

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА КООПЕРАЦІЯ

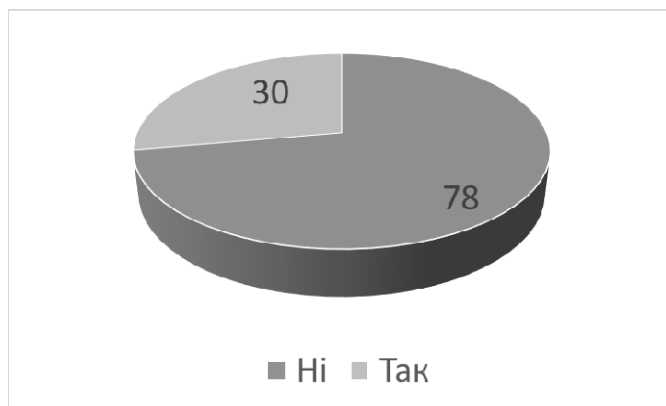
Скільки сільськогосподарських кооперативів зареєстровано у Вашій громаді?

Не знаю	23
Нуль	40
Один	27
Два	9
Три	5
Чотири	2
П'ять	3

Зросла чи зменшилася за останні три роки кількість сільськогосподарських кооперативів у Вашій громаді?

Чи передбачені у програмах/стратегіях розвитку Вашої громади заходи на підтримку сільськогосподарських кооперативів?

Чи знайомі Ви з нормами Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію»?

На Вашу думку, чи має опікуватися громада розвитком сільськогосподарських кооперативів?

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА КООПЕРАЦІЯ

Що СТРИМУЄ розвиток сільськогосподарських кооперативів у Вашій громаді?

- **Воєнний період.**
- Низька зацікавленість громадян у створенні сільськогосподарських кооперативів. Небажання (боязнь) сільського населення започатковувати "колгоспи" та кооперуватися". Пасивність громадян
- **Нестабільність, недосконалість законодавства. Відсутність держпідтримки**
- Недостатні фінансові ресурси,
- **Необізнаність.** Небажання самих керівників ФГ об'єднуватися в кооперативи. **Недовіра** мешканців до кооперативного руху
- Страх недобросовісної конкуренції між учасниками кооперативу. Історичний та соціальний фактор.
- **Дану структуру небезпідставно вважаю економічно не ефективною. Майбутнє за приватною власністю та ТзОВ.**
- Велика витрата часу та зусиль для отримання перших позитивних змін
- **Немає лідера**
- Не знаю
- **Неостатня допомога з боку держави**
- Відсутність зацікавленості у фізичних осіб та очікуваної вигоди
- **Відсутність безперешкодного доступу до банківських послуг, систем життєзабезпечення (безперебійне постачання електроенергії, безперебійне водопостачання), медичного обслуговування.** Для цього потрібні гарні дороги, наразі зараз замість доріг тільки напрямки...
- **Кожен сам за себе, важко об'єднати людей.**

Що СТИМУЛЮЄ ЧИ МОЖЕ СТИМУЛЮВАТИ розвиток сільськогосподарських кооперативів у Вашій громаді?

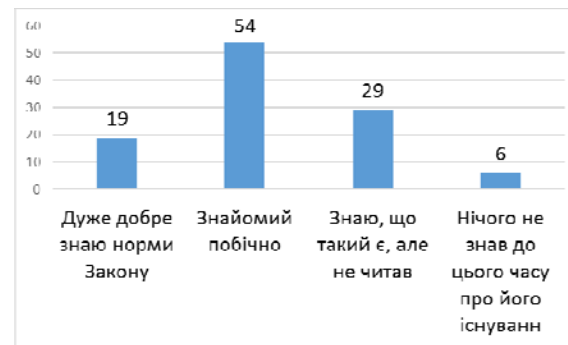
- Стабілізація ситуації.
- **Програми підтримки, створення сприятливих законодавчих умов. Державна фінансова підтримка**
- **Подолання недовіри до кооперації**
- Популяризація. Інформаційна підтримка. Промоція ініціатив щодо створення кооперативів. Навчання. Фаховий дорадчий супровід кожного проекту створення кооперативу
- **На даний час нічого. Це штучно створені структури як перехідна форма від колективної до приватної власності. Все штучне має обмеження у часі свого застосування.**
- Отримання грантів, дотацій, пільгових кредитів.
- **Залучення молоді в проекти**
- **Наявність прикладів ефективної роботи сг кооперативів. Досвід громад в яких успішно працюють кооперативи**
- **Безграмотне написання запитань знецінює Вашу анкету і опитування здається якимось поверхневим, непродуманим, несерйозним фарсом**

ІНДУСТРІАЛЬНІ ПАРКИ

Скільки індустриальних парків ЗАРЕЄСТРОВАНО ЧИ ГОТУЄТЬСЯ ДО РЕЄСТРАЦІЇ у Вашій громаді

Не знаю	4
Нуль	79
Один	21
Два	4

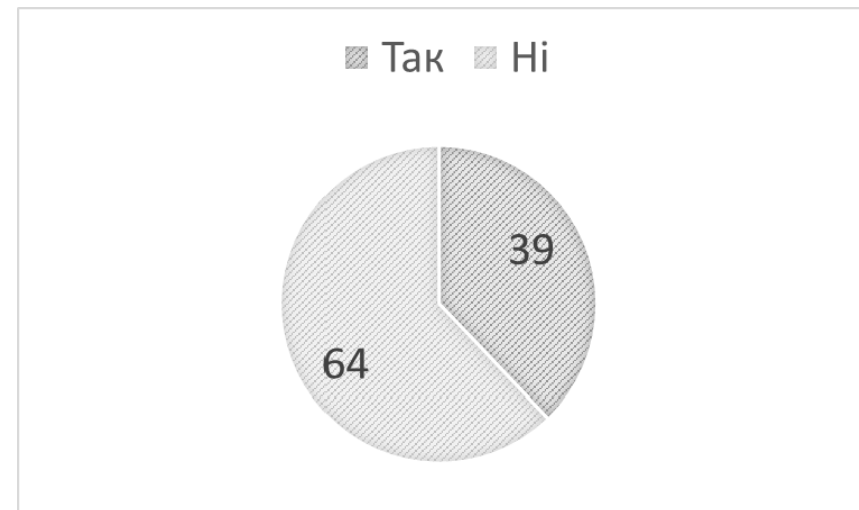
Чи знайомі Ви з нормами Закону України «Про індустриальні парки»

На Вашу думку, чи має опікуватися громада розвитком індустриальних парків?

Ні	5
Складно відповісти	32
Так	70

Чи передбачені у програмах/стратегіях розвитку Вашої громади заходи на підтримку індустриальних парків?

ІНДУСТРІАЛЬНІ ПАРКИ

Яка допомога потрібна громаді для розвитку індустріальних парків?

Спрощення процедур та тривалості реєстрації індустріальних парків

У виконавчих органах має бути створений спеціальний відділ для координації дій та співпраці з інвесторами.

Залучення інвесторів

Співфінансування з бюджету.

Кошти на облаштування ділянки та підведення комунікацій

Податкове стимулювання потенційних учасників

Повний супровід по створенню, та кошти на проведення комунікацій до нього.

Методична, юридична. Обмін досвідом із громадами де вже існують індустріальні парки.

Систематизоване джерело в якому б було перелік та контактні дані наявних керуючих компаній.

Допомога у написанні проекту

Не є доцільним на сьогодні. Наша громада орієнтована на сільське виробництво, індустріальний парк для нас - не актуально. **Не потрібна, як і самі вигадані ці парки у селі. То все для "красивого слова".**

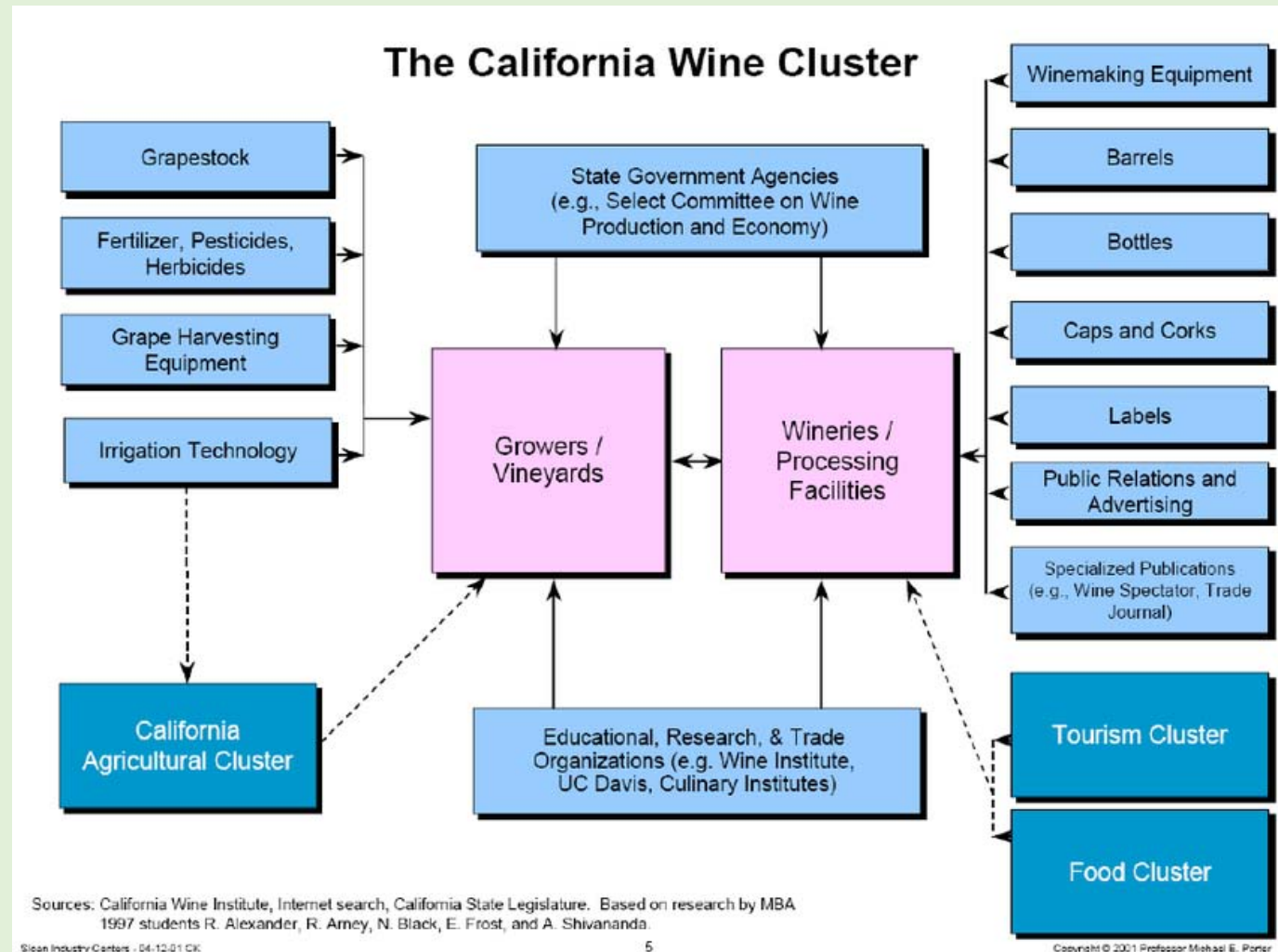
КЛАСТЕРИ

<https://napavintners.com>

Тут виробляють більше 800 брендів вина, приносячи в бюджет країни 50 млрд доларів щорічно і забезпечує 300.000 робочих місць.

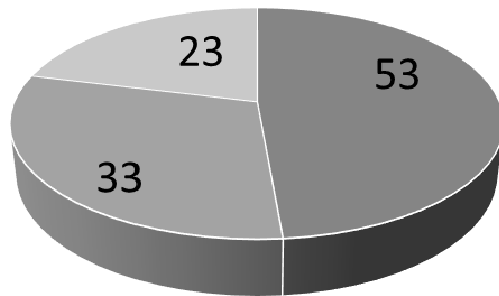
https://www.researchgate.net/figure/The-California-wine-cluster_fig2_241283432

КЛАСТЕРИ

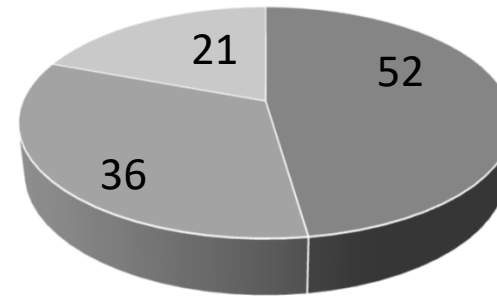
Кластер - це концентровані за **географічною** ознакою групи **взаємопов'язаних** компаній, спеціалізованих постачальників, а також *пов'язаних з їх діяльністю організацій* (наприклад, університетів, агентств з стандартизації, торговельних об'єднань) у визначених областях (регіонах), що **конкурують, але разом з тим ведуть спільну роботу.**

Чи знайомі Ви зі СВІТОВИМ досвідом створення та діяльності кластерів?

■ Дуже мало ■ Ні ■ Так

Чи знайомі Ви з УКРАЇНСЬКИМ досвідом створення та діяльності кластерів?

■ Дуже мало ■ Ні ■ Так

КЛАСТЕРИ

Якщо у Вашій громаді вже зареєстровані чи готуються до створення кластери, напишіть їхню назву (для зареєстрованих) та коротко опишіть напрям діяльності, організаційно-правову форму.

- Підприємства громади входять в обласний кластер підприємств харчової промисловості
- Протягом 2022-2023 років триває проект «Інноваційний розвиток малого і середнього підприємництва та креативних індустрій Білоцерківської міської територіальної громади в рамках співпраці з GIZ». Одним з напрямків проєкту є розвиток кластерних ініціатив: меблевий кластер; аграрний (біотехнологічний) кластер та авіаційно-логістичний.
- Проект «Відродження вівчарства в Карпатському регіоні»: розвиток гірських територій через організацію регіонального кластеру вівчарства. В громадах наявні комунальна земельна ділянка (Косівська ТГ) та комунальне пасовище (Ясінянська ТГ).
- Кластер "Шляхами Трипільської праматері"
- Готується до реєстрації еко-Кластер НЕМРУ UA
- Проєкт ЄС „Розбудова ланцюжків доданої вартості у молочному та ягідному кластерах Пирятинської громади для розширення економічних можливостей молоді і сільських жителів та еко-орієнтованого зростання“
- ГО ІТ-кластер
- ГО ""ПОДІЛЛЯ АПАРЕЛЬ КЛАСТЕР""
- Подільський весільний кластер"

КЛАСТЕРИ

Чи передбачені у програмах/стратегіях розвитку Вашої громади заходи на підтримку кластерів?

Ні	97
Так	7

Яка допомога потрібна громаді для розвитку кластерів?

- Розповсюдження інформації про переваги кластерної економіки серед місцевого бізнесу.
- Освіта. Навчання. Передача досвіду.
- Дорадча підтримка
- Налагодження діалогу з підприємцями.
- Створення сприятливого бізнес-клімату, бізнес культури, напрацювання довіри між співучасниками.

ВАШІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Щоб Ви порекомендували зробити для більш ефективної реалізації Стратегії адвокації Асоціації «Створені та належно функціонують сільськогосподарські кооперативи, фермерські господарства, індустріальні парки на територіях громад»?

Організація тренінгів серед представників ОМС, бізнесу та дрібних фермерів.

Безпосереднє спілкування фахівців з представниками бізнесу та фермерами, можливими інвесторами та оптовими споживачами.
Обмін досвідом.

Підготовка інформаційних матеріалів.

Удосконалення законодавчої бази

Створення бізнес-моделей та фінансова підтримка

Залучення інвестицій, грантів

Надання методичної, юридичної, інформаційної допомоги.

Дослухатися до думок людей. Врахувати результати опитувань громад та працювати над нормативним врегулюванням піднятих питань

Більш активно поширювати практики успішної діяльності.

Напрацювати готові кейси юридичного започаткування тої чи іншої діяльності"

Спочатку звільнити територію нашої громади, яка з 28.02.2022 року перебуває в окупації. А далі поговоримо. А взагалі, безкінечні опитування, рейтинги і буклети, брошури.... Приїздіть самі у село на південь України і все дізнаєтесь як там живуть і працюють люди.